Cotton Innovate

A Monthly Newsletter from ICAR-Central Institute for Cotton Research, Nagpur

COTTON INNOVATE

Grey Mildew Infestation in Gossypium herbaceun
Photo By: Dr. A. Sampath Kumar, Senior Scientist, Plant Pathology, ICAR, CICR, Regional Station, Coimbatore

Invited Research Note
Protein profiling in seeds - An attempt to correlate quality of seeds with agronomic management under changing climatic conditions.
Santhy V & Pooja Verma
Page 1

CICR Happenings
Celebrations, Training programmes, Meetings, Visits, MGMG activities etc.
Page 2-6

Scientists' Corner
Page 7-9

Cotton Statistics
Domestic cotton scenario during Aug' 2022
Page 10

Cotton in Media:
Radio talk, ETV Anna data (Telugu)
Page 11

Research Note Clipping

Protein profiling in seeds – An attempt to correlate quality of seeds with agronomic management under changing climatic conditions

Santhy V[1] and Pooja Verma[2]

1- Principal Scientist, Seed Science and Technology, ICAR-CICR, Nagpur

2- Scientist, Plant Biochemistry, ICAR-CICR, Coimbatore

Quantification of seed protein content in seeds of released popular varieties of cotton produced under similar agronomic management and climate were done and the results revealed that the tris soluble (total soluble) seed protein content values were not consistent over the years or location indicating a high provenance effect. However, the genotypes showing high or low protein content were similar irrespective of the location or season, the seeds were produced. The content of seed storage protein fractions in released cotton varieties were also documented for released varieties. Among the fractions, albumins and globulins were prominent than prolamins and glutelins (Fig.1). The SDS PAGE profiling of seed proteins from all four cultivated species was undertaken (Fig.2). The profiling for total seed proteins, globulins and albumins could not differentiate the popular CICR hybrid (CICR 2) from its male and female parent. The total soluble seed protein content showed positive correlation with seed weight and seed storage protein fractions showed negative and indifferent correlation with seed weight. Among the sixteen wild species studied, *Gossypium anomalum* and *G. raimondii* showed the highest and *G. somalense* showed the lowest total soluble seed protein content. Seed coat weight constitutes 45-60% of the seed weight.

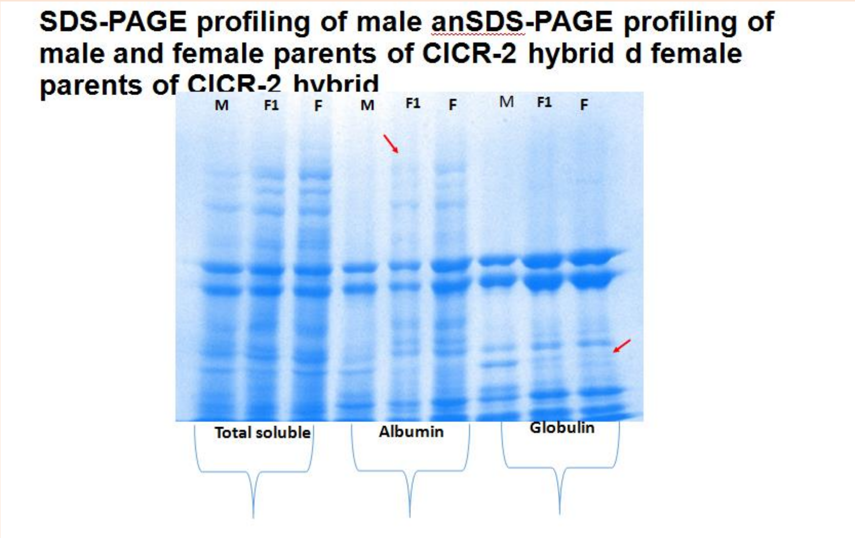

Fig.1

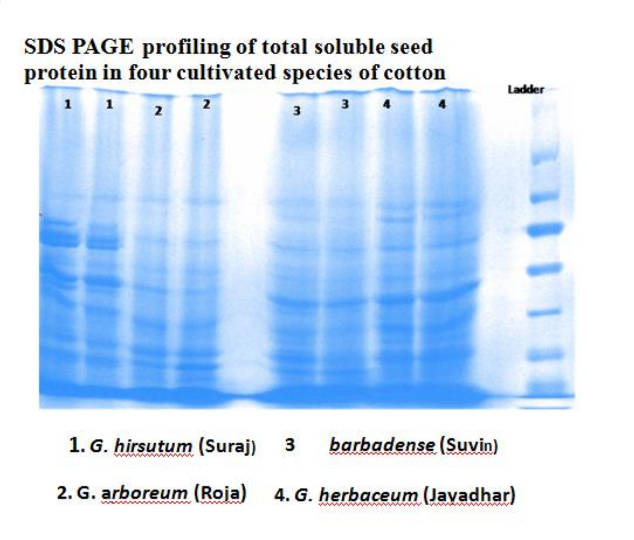

Fig.2

One day farmers’ training cum inputs distribution under TSP at Burakpalli taluk Bheempur, District, Adilabad

One day farmers’ training cum inputs distribution program was organized by ICAR-Central Institute for Cotton Research, Nagpur on 4th August 2022 for tribal farmers of Burakpalli, Bheempur tehsil of Adilabad district. This program was organized under the guidance of Dr. Y. G. Prasad, Director, Central Institute for Cotton Research, Nagpur and Dr. V. Chinna Babu Naik, Senior Scientist (Ag. Entomology) and Nodal Officer (TSP scheme). On this occasion, tarpaulin and leaflets were distributed to the tribal farmers.

Dr. Dipak T. Nagrale, Senior scientist (Plant Pathology), Dr Shreedhar Chauhan, Principal scientist & Head, ARS, Adilabad, Dr. Tirumala Rao, principal scientist, Agricultural Research Station (ARS), Adilabad, Rajshekhar, scientist, ARS and Mr. Ravindagar, MAO, Bheempur were present as dignitaries during the event. At the onset, Dr. V. Chinna Babu Naik briefed about the implementation of TSP scheme for the overall welfare of tribal farmers and Dr. Sreedhar Chauhan explained about the research activities of ARS, Adilabad. Principal scientists from ARS, Adilabad provided the detailed guidance to the farmers on how to increase production and productivity through improved cotton varieties suitable for Adilabad region & improved production technologies whereas the scientists from ICAR-CICR, Nagpur gave detailed guidance on integrated management of diseases and pests on cotton.

Dr. V. Chinna Babu Naik explained the farmers about diagnosis of pink bollworm from flowers and bolls in cotton crop and similarly, Dr. Dipak Nagrale explained about boll rot disease management in cotton. Tribal Sub-Plan (TSP) is being implemented in Adilabad district of Telangana under the leadership of project nodal officer, Dr. V. Chinna Babu Naik and member Dr. Dipak T. Nagrale. The program was hosted by Dr. Rajshekhar while vote of thanks was proposed by Mr. Sujit Kumbhare. About 50 tribal farmers including women farmers attended the program.

The program was coordinated by Dr V.Chinna Babu Naik.

One Day Farmers Training Cum Inputs Distribution under Tsp At.Burakpalli, Adilabad

ICAR -CICR and Krishi Vigyan Kendra, Palem organized training cum method demonstration program Network project on Insecticide Resistance Management (IRM): Dissemination of Pink bollworm Management strategies

ICAR-CICR and KVK, Palem organized training cum method demonstration program and inaugurated external funded Network project on Insecticide Resistance Management (IRM): Dissemination of Pink bollworm Management strategies at Khanapur village of Bijinepally mandal on 19.08.2022. The program was chaired by Dr. Y. G. Prasad (Director, ICAR-CICR, Nagpur). He emphasized on the importance of IRM project, best management methods of pink bollworm and mating disruption technologies. Dr. V. Sudharani (Director of Extension, PJTSAU) spoke about the HDPS- Cotton and role of extension strategies to disseminate IPM practices in a large scale. Dr. M. Goverdhan (ADR, RARS, Palem) highlighted the cotton cultivation practices and suggested the farmers to go for spilt application of fertilizers.

Dr. V. Chinna Babu Naik (Senior Scientist, ICAR- CICR, Nagpur) explained about the integrated pest management of PBW. He also insisted the farmers to take up the need based and ETL based spraying of harmful pesticides and to avoid the indiscriminate and calendar based spraying operations. He suggested installation of pheromone traps and usage of PBW gel (for mating disruption technology). Dr. T. Prabhakar Reddy (PC, KVK, Palem) briefed about the program and stressed on Integrated Nutrient Management and Integrated Weed Management Practices. After that farmers raised the questions about the pest and diseases and the experts advised need-based operations. Practical demonstration on usage of PBW Gel in farmers' fields was done and PBW gel was distributed to farmers. Dr. Ramakrishna Baabu (Coordinator DAATTC, Palem) Sri. Venkateshwarlu (DAO, NGKL), Sri. Ramesh babu (ADA, NGKL), Dr. Vijay Reddy (Private Representative), Heena (AEO), Scientists of KVK, Palem, RAWEP students and a total of 86 farmers had participated in the meeting. The programme was coordinated by Dr Rajasekar and Dr V. Chinna Babu Naik .

Independence Day Celebration

The 76th Independence Day was celebrated by ICAR-CICR, Nagpur, ICAR-CICR, Regional Station (RS), Coimbatore and ICAR-CICR, RS, Sirsa on 15 August, 2022. On the occasion, the National flag was hoisted and National Anthem was sung on the office premises.

At CICR, Nagpur, Independence day address was given by Dr. Y.G. Prasad, Director, ICAR, CICR, Nagpur and Dr. K. Rathinavel, Principal Scientist, addressed the staff at CICR, RS, Coimbatore. He had mentioned the contributions of all the freedom fighters involved in the mission for independence.

Independence Day Celebration

Students visit ICAR-CICR, RS, Coimbatore

Twenty-three M. Sc. Biotechnology students from Alva’s college, Smt. Sundari Ananda Alva Campus, Vidyagiri, Moodubidire, Dakshina Kannada visited ICAR, CICR, Regional Station on August 23, 2022. The students interacted with Dr. A. Manivannan, Senior Scientist (Genetics and Plant Breeding) and Dr. A. Sampath Kumar, Senior Scientist (Plant Pathology) and got exposure to the institute activities. They also visited the biotechnology lab at the institute as a part of their study tour schedule

Scientists' Corner:

- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur chaired the virtual one-day orientation workshop on pink bollworm management strategies. Co-ordinators from 41 districts of 11 states explained about the procedure for implementation of the project. Dr AL Waghmare, Dr N Gokte, Dr VS Nagrare and Dr Jayant Meshram were also present during the workshop.
- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur along with Mr. Joy Das, Scientist, Biotechnology, attended the virtual meeting regarding testing facilities related to Cotton Value Chain across the country in accordance with the directions of HMoT organized by the Secretary, Textiles Committee on 3rd August, 2022.
- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur attended the virtual meeting of Bt Cotton issues organized by Dr DK Yadava, Assistant Director General (Seeds) on 08th August, 2022.
- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur along with Dr MV Venugopalan attended the meeting of Committee on Cotton Production and Consumption (COCPC) and Cotton stakeholders meeting on 10th August, 2022 through virtual mode organized by Cotton Section, Textile Commissioner, Mumbai.
- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur along with Dr Sunil Mahajan and Dr Santhy, Principal Scientists, seed science and technology, participated in the meeting to discuss various issues with cotton growing states to review the restrictive practice of retail sale of notified varieties and hybrids of cotton seeds after 1st June on 11th August, 2022 under the chairmanship of Joint Secretary (Seeds).
- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur attended the meeting to discuss the issues related to production and productivity of cotton on 12th August, 2022 at Krishi Bhavan, New Delhi under the chairmanship of Additional Secretary (DA & FW).
- Dr. YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur chaired the Project Monitoring and Evaluation Committee (PMEC) meeting on 17th August 2022 at ICAR-CICR, Nagpur. Other members of PMC – Dr. D. Blaise, Head, Division of Crop Production; Dr. V. N. Waghmare, Head, Division of Crop Improvement; Dr. Nandini Gokte Narkhedkar, Head, Division of Crop Protection; Dr. M. V. Venugopalan, Member Secretary & I/c PME Cell; Dr. K. Velmourougane, Secretary IRC were also present in the meeting.
- Institute Deputation Committee meeting was held on 17th August, 2022 at ICAR-CICR, Nagpur to discuss the proposals received from the scientists willing to participate in the World Cotton Research Conference-7 (WCRC-7) to be held at Cairo, Egypt during 4-7th October 2022. All HoDs & CAO, Member Secretary of the committee were present in the meeting.
- Dr YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur chaired the Training cum Method Demonstration Program and inaugurated external funded network project on Insecticide Resistance Management (IRM): Dissemination of Pink bollworm Management Strategies at Khanapur village of Bijinepally mandal on 19th August, 2022 organized by KVK, Palem.
- ICAR-CICR observed the 17th Parthenium Awareness Week (PAW) on 22 nd August 2022 at ICAR-CICR, Nagpur
- Dr YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur along with Er. G. Majumdar, participated in the virtual meeting on "Mechanization of cotton planting and picking under High Density Planting System (HDPS)" on 23rd August, 2022 organized by ICAR-CIAE, Bhopal to discuss the strategies and way forward under the chairmanship of Dr. S. N. Jha, Deputy Director General (Agricultural Engineering.), ICAR, New Delhi and co-chaired by Mrs. Prajakta Verma, Joint Secretary, Ministry of Textiles, Government of India.
- Shri. Anil Bonde, Member of Parliament, Rajyasabha visited ICAR-CICR, Nagpur on 25th August 2022. Dr YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur along with all HoDs, and section in charges participated in the interactive meeting.
- Dr YG Prasad, Director, ICAR-CICR and all scientists of the Institute participated in the interaction meeting with Dr. Himanshu Pathak, Honorable Secretary, DARE & Director General, ICAR on 27th August, 2022 in the S P Raychaudhari Auditorium, NBSS&LUP, Nagpur.
- Two days training programme on "Improved cotton cultivation technologies" for the field facilitators and supervisors of Ambuja Cement Foundation was held at ICAR-Central Institute for Cotton Research (CICR), Nagpur during 29-30th August, 2022.
- Dr YG Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur attended Project Appraisal Committee (PAC) meeting of Rajiv Gandhi Science and Technology Commission, Mumbai on 30th August 2022 and presented a report on 'Landscape Diagnostic Survey (LDS) of cotton production practices and crop performance in Maharashtra RGSTC, at Apeejay House, Churchgate Mumbai and is organized by RGTSC, Mumbai.
- Dr. D. Blaise, Head, Crop production Division was selected as the Fellow, Cotton Research and Development Association. He received the award at the hands of Dr.SL Mehta, Former DDG Education and VC, MPUAT during the National Symposium organized by the CRDA at Udaipur on August 8, 2022.

- Dr. Blaise, Head, Crop Production Division delivered a lead lecture on “Cotton cultivation: a carbon source or a sink?” during the CRDA National symposium held at Udaipur, Rajasthan during 8th to10th August 2022.
- Dr. Blaise, Head, Crop Production Division attended and made a presentation on the progress of the work done under the NePPA project in 2nd steering committee meeting organized by the Lead Institute of the project IARI, on August 10, 2022.
- Dr. AH Prakash, Project Co-ordinator and Head, Dr S Manickam, Principal Scientist (Plant Breeding), Dr. A Manivannan, Sr. Scientist (Plant Breeding and Genetics), Dr K Baghyalakshmi, Scientist (Plant Breeding and Genetics) from the Crop Improvement and Dr. P Nalayini, Principal Scientist (Agronomy), Dr. K Sankaranarayanan, Principal Scientist (Agronomy), Dr. S Usha Rani, Principal Scientist (Agricultural Extension), from Crop Production and Dr. A Sampath Kumar, Sr. Scientist (Plant Pathology), Dr. J Gulsar Banu, Principal Scientist (Nematology) from Crop Protection attended National Symposium on “Paradigm Shift in Cotton Cultivation” at Maharana Partap University of Agriculture and Technology, Udaipur-313001 during August 8 -10, 2022.
- Dr. S Manickam, Principal Scientist (Plant Breeding) served as member of organizing committee for the National Symposium on “Paradigm shift in cotton cultivation” at MPUAT, Udaipur during August 08 to 10, 2022.
- Dr. S Manickam, Principal Scientist (Plant Breeding) served as co-chairman of the Lead Lectures (Session-I) in National Symposium on “Paradigm shift in cotton cultivation” at MPUAT, Udaipur on August 08, 2022.
- Dr. S Manickam, Principal Scientist (Plant Breeding) presented a lead paper entitled "Breeding cotton ideotype for farm mechanization" in National Symposium on “Paradigm Shift in Cotton Cultivation” at Maharana Pratap University of Agriculture and Technology, Udaipur on August 08 to 10, 2022.
- Dr. S Manickam, Principal Scientist (Plant Breeding) participated in fifth meeting of Stakeholders of Committee on Cotton Production and Consumption organized by Ministry of Textiles, Govt. of India virtually on August 10, 2022.
- Dr. S Manickam, Principal Scientist (Plant Breeding) participated in cotton mission meeting of textile department of Govt. of Tamil Nadu at Textile Commissionerate, Chennai on August 23, 2022.
- Dr A Manivannan, Senior Scientist (Plant Breeding and Genetics) gave an invited talk on the “Application of proteomics for insect resistance in cotton” during the National symposium on Paradigm shift in cotton cultivation organized by Cotton Research and Development Association, CCS Haryana Agricultural University, Hisar held at MPUAT, Udaipur during August 8 to 10, 2022.
- Dr. A Sampathkumar, Senior Scientist (Plant Pathology) made an oral presentation on Alternaria leaf spot disease of cotton: Present status and pathogen variability among the isolates from major cotton growing areas of India during the National Symposium on Paradigm shift in cotton cultivation organized by Cotton Research and Development Association, CCS Haryana Agricultural University, Hisar held at MPUAT, Udaipur during August 8 to 10, 2022.
- Best Poster Award has been awarded to Dr. A Manivannan, Dr. K Shankarganesh and Dr. Amal. T. Cheeran. 2022 for the poster presentation on leafhopper resistance in cotton (Gossypium spp.) through anatomical structures during the National Symposium on Paradigm shift in cotton cultivation organized by Cotton Research and Development Association, CCS Haryana Agricultural University, Hisar held at MPUAT, Udaipur on August 8 to10, 2022.
- Dr. S. K. Verma, Principal Scientist (Plant Breeding) & Head (i/c) and Dr. Rishi Kumar, Principal Scientist (Entomology) attended an ‘Inter State Consultative and Monitoring Committee Meeting’ and discussed insect-pest infestation in cotton crop in North zone especially on PBW on August 06, 2022 at Kheti Bhawan, Bathinda.
- Dr. S. K. Verma, Principal Scientist (Plant Breeding) & Head (I/C) from ICAR-CICR, Regional Station, Sirsa attended 24th Scientific Advisory Committee meeting of KVK, Fatehabad on August 08, 2022.
- Dr. S. K. Verma, Principal Scientist (Plant Breeding) & Head (I/C) from ICAR-CICR, Regional Station, Sirsa attended Scientific Advisory Committee meeting of KVK, Sirsa on August 05, 2022.
- Dr. S. K. Verma, Principal Scientist (Plant Breeding) & Head (I/C) and Dr. Debashis Paul, Scientist (Seed Technology), ICAR-CICR, Regional Station, Sirsa visited the ‘Evaluation of commercially available Bt-cotton hybrids for the state of Haryana’ at CCS-HAU, Hisar on August 20, 2022.
- Dr. Rishi Kumar, Principal Scientist (Entomology) and Dr. S. K. Sain, Principal Scientist (Plant Pathology) attended Consultation Meet organized by Director, ATARI, Zone-1 & Dhanuka Group of Agrochemicals on Emerging Challenges in plant protection of Major Kharif crops and delivered a lectures on cotton insect-pest and disease management on August 13, 2022 at Hotel Mount-view, Chandigarh.
- Dr. Rishi Kumar, Principal Scientist (Entomology) attended a mid season renewal meetings of stakeholders for PBW management and presented the present pest situation and zonal cotton scenario in general on August 24, 2022 at CCS-HAU, Hisar.

- Dr. Rishi Kumar, Principal Scientist (Entomology), Dr. S. K. Sain, Principal Scientist (Plant Pathology) and Dr. Amarpreet Singh, Scientist (SS), Agronomy, ICAR-CICR, Regional Station, Sirsa **participated and delivered lectures** in the National Symposium on "Paradigm shift in cotton cultivation" organized by CRDA at MPUAT, Udaipur during 08-10 August, 2022.

Publictaions

- Kumar, H., Verma, P., John, S. A., & Blaise, D. (2022). Physiological, biochemical and molecular manifestations in response to seed priming with elicitors under drought in cotton. Current Science (00113891), 123(5).

Cotton scenario during August 2022

Isabella Agarwal
Principal Scientists, Agricultural Economics

Indian cotton market remained stable despite slow buying from mills. Indian cotton sowing has now crossed 121 lakh hectares. Excess rains have been reported in few cotton belts.The Cotlook Index stood higher (131.40 cents/lbs) as compared to the ICE Cotton Futures that stood at 90.18 cents/lbs.

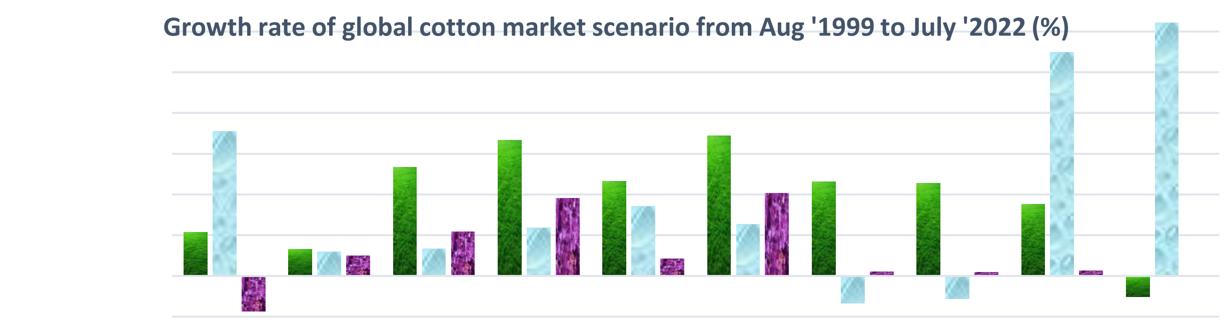

	Beg stocks	Area	Pdn	Imports	Total Supply	Export	Domestic use	Total Dom cons	Ending stock	Stock to use ratio
1999-2007	2.15	1.30	5.33	6.68	4.66	6.88	4.63	4.56	3.52	-1.01
2007-2015	7.09	1.20	1.33	2.36	3.42	2.54	-1.35	-1.12	11.00	12.42
2015-2022	-1.73	1.00	2.17	3.82	0.85	4.05	0.22	0.18	0.27	0.04

International cotton market scenario has gained momentum from 2015 to 2022 in terms of increased production, domestic use and exports. Severe climate events and political tensions have disrupted each of the world's top-five cotton-producing countries, spelling trouble for downstream businesses globally, including apparel, homewares, and even medical supplies. The South Asian nation is the fifth largest producer, contributing to roughly 6% of the global cotton supply.

India, the world's top producer, has also dealt with heavy rainfall and pests that have destroyed the cotton, affecting its output so much that the country began importing the fibre. The top five global cotton producers are beset by problems contributing to rising cotton prices. In India, price has been surging on a daily basis and jumped over 12 per cent in August while international prices traded at a seven-week high, not too far from all-time high hit earlier this year.

Cotton in Media

Radio talk: Dr. V. Chinna Babu Naik, Senior Scientist (Ag. Entomology), ICAR-CICR, Nagpur, Maharashtra, delivered all India Radio talk on Pink bollworm Management in Cotton at Radio Station Adilabad on 04.08.2022 (Live broadcast).

ETV Anna data (Telugu):

Dr YG Prasad, Director, ICAR-CICR and Dr. V. Chinna Babu Naik, Senior Scientist (Ag. Entomology), ICAR-CICR, Nagpur, Maharashtra, delivered talk in ETV Annadata in Telegu on on 19.08.2022 for Pink bollworm Management in Cotton.

Cotton in Media

Rains, falling prices prompt farmers to shift from pulses to soyabean, cotton

PARTHA SARATHI BISWAS & HARISH DAMODARAN
PUNE, NEW DELHI, JULY 31

A COMBINATION of lower realisations and good monsoon rains have led farmers to move away from pulses and plant more commercial crops, especially soyabean and cotton that are trading much higher than their minimum support prices (MSP).

According to the Union Agriculture Ministry's latest compiled data as of July 29, farmers have so far sown 106.18 lakh hectares (lh) area under pulses in the current kharif cropping season from June 1. This is above last year's corresponding area coverage of 103.23 lh.

However, the picture is different when one looks at individual pulses and state-wise acreages. Arhar/Tur (pigeon-pea), the country's largest produced kharif pulses crop, has seen a dip in area sown from 41.75 lh to 36.11 lh. This has been compensated for by increases under moong or green gram (from 25.29 to 29.26 lh), urad or black gram (27.94 to 28.01 lh) and other pulses (8.24 to 12.81 lh).

Moreover, the only major pulses-growing states to have registered significant rise in area are Rajasthan (from 21.65 lh to 32.10 lh), Madhya Pradesh (17.83 to 18.28 lh) and Uttar Pradesh

CONTINUED ON PAGE 2

SHIFT TO COMMERCIAL CROPS

Sowing of pulses has risen overall but arhar, the country's largest-produced kharif pulses crop, has seen a dip in area sown. Farmers are shifting to soyabean and cotton.

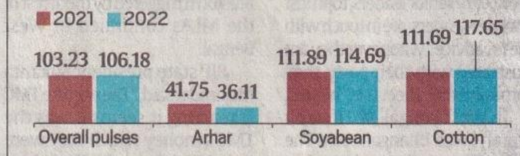

Figures in lakh hectares *Source: Agriculture Ministry data as of Jul 29*

Soyabean, cotton

(6.22 to 7.08 lh). Others have seen reductions, notably Maharashtra (20.69 to 17.81), Karnataka (18.32 to 16.94 lh), Telangana (4.11 to 2.21 lh), Gujarat (3.80 to 2.86 lh) and Odisha (3.08 to 2.41 lh).

Arhar acreage has fallen in Karnataka (from 12.73 to 11.50 lh), Maharashtra (12.51 to 11.12 lh) and Telangana (3.43 to 1.88 lh), while rising for moong mainly in Rajasthan (14 to 19.41 lh) and for urad in MP (12.83 to 13.74 lh) and UP (3.46 to 4.55 lh).

There is a clear explanation for the above trend. Arhar is selling at around Rs 7,300 per quintal and soyabean at Rs 6,300 in Maharashtra's Latur market. Their corresponding MSPs are Rs 6,600 and Rs 4,300 per quintal, respectively. The gap between the ruling market price and MSP is, thus, higher in soyabean.

"In arhar, there is also less price certainty. The actual price that I got during the harvest season was Rs 6,100/quintal, below last year's MSP of Rs 6,300, whereas my average soyabean realisation was Rs 6,500 and it is unlikely to fall much," says Rajkumar Bhosale, a farmer from Bombali village in Latur district's Deoni taluka.

The 45-year-old has, this time, planted arhar only in 5 acres and soyabean on the rest of his total 20-acre holding. Last kharif, he sowed both crops on 10 acres each. "My yields from soyabean are 8-9 quintals per acre, as against 7-8 quintals for arhar. More important, while both are sown in June-July, soyabean is harvested by September-October and arhar only towards December-January. So, I get marginally higher yield even with lower duration in soyabean," says Bhosale.

Not for nothing then the cumulative all-India acreage under soyabean has gone up from 111.89 lh to 114.69 lh. Maharashtra (43.83 to 45.62 lh), Rajasthan (9.56 to 11.24 lh) and Karnataka (3.78 to 4.08 lh) have posted increases, while dropping slightly in MP (49.76 to 48.76 lh) where farmers have sown more area under urad. Within pulses, the preference has been for moong and urad, as their maturity time is less (60-70 days and 80-90 days, respectively) than that of arhar (160-180 days).

Besides soyabean, pulses have also lost out to cotton, with 117.65 lh being sown under the fibre crop, up from 111.69 lh last year at this time. Maharashtra alone has seen an increase in area from 38.12 lh to 41.21 lh. In Gujarat, cotton has gained acreage (21.77 to 24.50 lh), mainly at the expense of groundnut (18.68 to 16.27 lh).

Ganesh Nanote, a 30-acre farmer from Nimbora village in Telhara taluka of Maharashtra's Akola district, has planted cotton on 20 acres and soyabean on 10 acres. "Normally, I grow urad on 5 acres. But the losses from unseasonal rains at harvesting time during September in the last two years have made me divert my entire urad area to cotton. And why not, when kapas (raw un-ginned cotton) rates are so high?," he points out.

Kapas prices in Akola were Rs 7,500/quintal at the start of the harvesting season in October-November, rose to record Rs 12,000 in March and are still at Rs 8,000 levels. "I sold at an average of Rs 9,500. Prices will be good this time, too, and definitely higher than the MSP of Rs 6,080/quintal (for medium-staple varieties)," adds Nanote.

Cotton acreage has also gone up because all the main cotton-growing states – in the South, West and Northwest India – have received surplus rainfall this monsoon season. Being a 6-8 month duration crop, typically harvested over 4-5 pickings till December and right up to February, cotton requires more water than soyabean, groundnut or pulses.

Indian Express
1 August, 2022

भारतीय कापसाचा आता 'कस्तुरी' ब्रँड

जगभरात प्रतिष्ठा मिळवून देण्यासाठी ब्रॅण्ड नेमने होणार विक्री

विनोद इंगोले : ॲग्रोवन वृत्तसेवा

नागपूर : भारतीय कापसाला जगभरात प्रतिष्ठा मिळवून देण्याचा प्रयत्न येत्या काळात केला जाणार आहे. त्याकरिता 'कस्तुरी' ब्रॅण्डने भारतीय कापसाचे मार्केटिंग करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून, त्यासंदर्भाने तीन विविध समित्यांची स्थापना करण्यात आली आहे.

जागतिक स्तरावर कापूस लागवड क्षेत्रात भारताचा पहिला क्रमांक लागतो. उत्पादनाच्या बाबतीत मात्र जगातील इतर कापूस उत्पादक देशाच्या तुलनेत भारत पिछाडीवर आहे. एकरी अवघे चार क्विंटल कापसाचे उत्पादन भारतात होते. त्यामुळेच भारतात कापूस उत्पादनाला चालना मिळावी याकरिता अतिसघन पद्धतीने कापूस लागवडीला प्रोत्साहन देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. गेल्या आठवड्यात दिल्ली येथे पार पडलेल्या बैठकीत यावर मंथन झाले.

पान ४ वर »

"२०१९ मध्ये कापसाच्या ब्रॅण्डवर चर्चा सुरू झाली. त्यावर आता प्रत्यक्ष कामास सुरुवात झाली आहे. या ब्रॅण्डचे व्हॅल्यू प्रपोझिशन (मूल्य विधान) काय असतील याकरिता एका समितीची स्थापना करण्यात आली आहे. कापसाच्या या भारतीय ब्रॅण्डचे मूल्य वैशिष्ट्य काय राहतील हे यातून जगाला सांगितले जाणार आहे. हा ब्रॅण्ड कुठेही विकला गेला, तरी त्यातील कापसाचा दर्जा एक समान राखला जाईल यावर भर दिला जाईल. अशाच प्रकारच्या तीन वेगवेगळ्या समस्या स्थापन करण्यात आल्या आहेत.

– मनीष डागा, कॉटन गुरू

» पान १ वरून

केंद्रीय वस्त्रोद्योगमंत्री पीयूष गोयल, केंद्रीय कृषिमंत्री नरेंद्रसिंह तोमर, राज्यमंत्री दर्शना जरदोष यांच्यासह वस्त्रोद्योग क्षेत्रातील तज्ज्ञ तसेच शेतकऱ्यांची या बैठकीला उपस्थिती होती. मध्य प्रदेश, महाराष्ट्र तसेच तेलंगणा या तीन कोरडवाहू कापूस उत्पादक राज्यांमध्ये पहिल्या टप्प्यात हा प्रकल्प राबविण्याचे प्रस्तावित आहे. त्याकरिता दहा सदस्यीय समितीची स्थापना केली आहे.

कापसाच्या उत्पादकता वाढीसोबतच त्याचे ब्रँडिंगदेखील तितकेच महत्त्वाचे आहे. ही बाब लक्षात घेता भारताच्या कापसाला जागतिकस्तरावर ओळख मिळावी याकरिता कस्तुरी ब्रँडने त्याचे प्रमोशन केले जाणार आहे. शुक्रवारी (ता. २९) मुंबईत या विषयावर विशेष बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. केंद्रीय वस्त्रोद्योग आयुक्त रूप राशी, टेक्स्टाइल समितीचे अजित चव्हाण यांच्यासह ऑनलाइन माध्यमातून भारतीय कृषी संशोधन परिषदेचे महासंचालक त्रिलोचन मोहपात्रा उपस्थित होते.

अमेरिका, इजिप्तसारख्या देशांनी कापसाच्या ब्रँडिंगवर भर दिला आहे. त्याचे मूल्यवर्धन देखील त्याच ब्रँडनेम खाली केले जाते यातून त्यांना प्रीमियम मिळतो. संबंधित देशांचा ब्रँड असल्याने त्यांच्या कापसाचा दर ते निर्धारित करतात. परंतु भारताचा कापसाचा ब्रँड नसल्याने आपल्याला खरेदीदार मागतील त्याच भावात कापूस विकावा लागतो. त्यामुळेच भारतीय कापसाचा ब्रँड केला जाणार आहे.

...अशा आहेत तीन समित्या

या ब्रँडचा दर्जा काय? हे सांगण्यासाठी व्हॅल्यू प्रपोझिशन समितीची स्थापना करण्यात आली आहे. ही समिती दर्जा निर्धारित करेल त्याच दर्जानुसार कापसाची प्रत राखली जाणार आहे. कापसाच्या प्रमाणीकरण विषयक दुसरी समिती राहणार आहे. तिसऱ्या समितीचे काम हे निधी जुळवा जुळवीचे राहणार आहे. ब्रॅण्डचे प्रमोशन व इतर कामांसाठी लागणाऱ्या निधीची उपलब्धता या माध्यमातून करण्याचे प्रस्तावित आहे. अशा प्रकारच्या तीन समित्यांची स्थापना पहिल्या टप्प्यात आणि बैठकीत करण्यात आले. या समित्यांचा अहवाल १५ ते २० दिवसांत अपेक्षित असून, त्यानंतर समितीची दुसरी बैठक होईल, अशी माहिती सूत्रांनी दिली. तीन वर्षात जागतिक बाजारात भारतीय कापसाची कस्तुरी ब्रँडने विक्री करण्याचे प्रस्तावित आहे. त्याकरता शासकीय पातळीवर हालचालींना वेग आला आहे.

Sakad Agroone
1 August, 2022

CICR organizes workshop on pink bollworm mgmt

CAR-CICR organized a virtual **one-day orientation workshop** on pink bollworm management strategies recently. Co-ordinators from **41 districts** of **11 states** explained about the procedure for implementation of the project. Director **YG Prasad** chaired the meeting. **AL Waghmare**, Nandini Gokte-Narkhedkar, **VS Nagrare** and **Jayant Meshram** were also present. Principal investigator of the project **VS Nagrare** gave an overview of the project. Senior scientist **Chinna Babu Naik** explained the procedure for the application of **mating disruption technology** for the management of pink bollworm. Principal scientist **Jayant Meshram** gave directions about sending voice messages to the **registered farmers**.

Times of India, 2.8.2022

CICR holds stem cutting distribution programme

LOKMAT NEWS NETWORK
NAGPUR, AUG 3

The Krishi Vigyan Kendra, ICAR-Central Institute for Cotton Research, Nagpur organised a one-day training cum Hybrid Napier stem cutting distribution programme at tehsil mini veterinary polyclinic at, Umred.

The training was imparted on 'Scientific cultivation of Hybrid Napier' and stem cuttings of three varieties i. e. Packchng-1, DHN-10 and BHN-6 were distributed as an critical inputs to 25 farmers of Umred tahsil under OFT-FLD programme of KVK.

On this occasion, Dr. Ulhas Galkate, SMS (Vet. Science), KVK stressed the need of inclusion of sufficient quantity of quality green fodder in the daily diet of dairy cattle to obtain optimum milk production. Assistant commissioner of animal husbandry Dr Makarand Netke of Umred told the farmers to feed dairy animals with balanced diet to obtain higher milk production. LDO Dr Vinod Samarth spoke on fodder conservation technologies of silage making and hay making to utilise excess green fodder effectively during the period of scarcity. The course coordinator of the programme was Dr Ulhas Galkate. KVK staff worked hard for success of this programme.

This programme was organised under the able guidance of director Dr Y G Prasad of ICAR-CICR, Nagpur and Dr S N Rokde, Head, KVK, Nagpur.

Dr Ulhas Nandankar of KVK, ICAR-CICR, Nagpur proposed vote of thanks.

Farmers during distribution of Hybrid Napier stem cutting programme held at Umred.

Lokmat times, 4 August, 2022

कपास की फसलों पर गुलाबी इल्ली का हमला

किसानों पर एक और संकट

■ अकोला, ब्यूरो. एक तरफ किसान खरीफ की फसल को बारिश की मार से बचाने का प्रयास कर रहे हैं, वहीं दूसरी तरफ कपास की फसल गुलाबी इल्ली (बोंड) से संक्रमित हो रही है. कृषि विद्यापीठ के विशेषज्ञों द्वारा किए गए निरीक्षण में पाया गया कि जिनिंग प्रेसिंग मिलों से सटे क्षेत्रों में इस कीट का प्रभाव ज्यादा है. यह भी देखा गया है कि यह इल्ली अब तीसरी अवस्था में है. कपास को इस कीट के संक्रमण से बचाने के लिए विद्यापीठ के कीटशास्त्र विभाग ने कुछ उपाय भी सुझाए हैं. कपास की फसल इस इल्ली से संक्रमित न हो सके, इसके लिए कपास का रोपण मानसून से पहले न करने के निर्देश दिए गए थे.

जिले के अधिकांश किसानों ने उन निर्देशों का पालन भी किया था, मगर अब 40 से 45 दिनों की फसलों पर गुलाबी इल्ली देखी जा रही है. इसके चलते अब इस भाग के किसान कई संकटों का एक साथ सामना कर रहे हैं. डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ के कीटशास्त्र विभाग की टीम कपास की फसलों का निरीक्षण कर रही है. इस टीम ने पाया कि जून के पहले सप्ताह में की गई बुआई तथा जिनिंग प्रेसिंग मिलों के क्षेत्रों में बोई गई कपास की फसलों पर इस कीट का प्रभाव ज्यादा है. इस संक्रमण को नियंत्रित करना जरूरी है.

कीटशास्त्र विभाग ने सुझाए कुछ उपाय

कीटशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. धनराज उंदीरवाड़े ने बताया कि कपास के फूलों में इस कीट का 5 प्रतिशत संक्रमण पाए जाने पर थायोडीकार्ब 75 प्रतिशत की भुकटी 20 ग्राम या इंडोक्जाकार्ब 15 .8 प्रतिशत तरल 10 मिली 10 लीटर पानी में घोलकर फव्वारे लगाएं. संक्रमण 10 प्रतिशत या उससे ज्यादा पाए जाने पर इमामेक्टिन बेंजोएट 5 प्रतिशत दानेदार 4 ग्राम अथवा बाजार में उपलब्ध मिश्र कीटनाशकों में प्रोपनोफॉक्स 40 प्रतिशत तथा सायपरमेथ्रीन 4 प्रतिशत 20 मिली अथवा क्लोरोपायरीफॉस 50 एवं सायपरमेथीन 5 प्रतिशत 20 मिली को 10 लीटर पानी में घोलकर उसके फव्वारे लगाने की सलाह विद्यापीठ के विशेषज्ञों ने दी है.

Sakad Agroone 18.8.2022

ICAR-CICR holds Parthenium Awareness Week

■ **Staff Reporter**

A TEAM of scientists from ICAR-Central Institute for Cotton Research (CICR) along with Dr Y G Prasad, Director, and Dr Blaise Desouza, Head, Division of Crop Production, conducted 17th Parthenium Awareness Week (PAW) programmes recently at Malegaon village in Saoner tehsil.

The programme was to raise awareness of parthenium (locally known as 'Gajar Gawat') menace and its eradication. Leaflets on parthenium control shared by ICAR-Directorate of Weed Research, Jabalpur (Madhya Pradesh), were distributed to more than 40 farmers from Patansaongi and Malegaon villages and 60 school students from Prakash High School, Malegaon.

Dr A R Raju, Principal Scientist, Agronomy, emphasised on importance of parthenium eradication in fields and other premises and suggested eradication of the weed before the inflorescence appears. Dr Manikandan, Scientist, Soil Science, explained the problems of parthenium weed and management (chemical, biological control, and integrated) in cotton cropping systems. Demonstration on compost preparation and recycling of parthenium biomass waste was done by Chandrashekar Mundafale, Technician. Pallavi Narayan Walke from Future Agriculture Leaders of India also assisted the campaign. The programme was held inside the premises of ICAR-CICR also wherein all the staff of the institute and Krishi Vigyan Kendra participated.

Dr A Manikandan co-ordinated the function.

Students participating in Parthenium Awareness Camp organised by ICAR-CICR at Malegaon village in Saoner tehsil.

The Hitvada, 26 August, 2022

उत्पादकता वाढीसाठी अतिसघन कापूस लागवडीला प्रोत्साहन

विनोद इंगोले

जागतिक पातळीवर ३८ महत्त्वाचे कापूस उत्पादक देशांमध्ये क्षेत्रफळात सर्वाधिक १३० लाख हेक्टर क्षेत्रासह भारत पहिल्या क्रमांकावर आहे. मात्र उत्पादकतेमध्ये भारत एकदम पिछाडीवर असल्याचे दिसून येते. ही बाब गांभीर्याने घेत केंद्र सरकारने कापसाची गुणवत्ता आणि उत्पादकता सुधारण्यासाठी प्रकल्प हाती घेतला आहे. त्यातून प्रामुख्याने कोरडवाहू आणि हलक्या जमिनीवर लक्ष केंद्रित केले आहे. या क्षेत्रामध्ये सरळ वाण आणि अतिसघन कापूस लागवडीद्वारे उत्पादकता तीन पटीपर्यंत वाढण्याचा प्रयत्न केला जात आहे.

जगभरातील कापूस उत्पादक देशांमध्ये कमी कालावधीत परिपक्व होणारे वाण आणि अतिसघन लागवड पद्धतीचा स्वीकार केला आहे. त्यामुळे या विकसित देशांची उत्पादकता ही भारताच्या तुलनेत कितीतरी पट अधिक आहे. या देशांमध्ये एकरी सुमारे ४० हजार झाडे बसतील अशा लागवड अंतर शिफारशी आहेत. त्या तुलनेमध्ये भारतीय पारंपरिक लागवडी पद्धतीमध्ये एकरी फक्त सात हजार झाडे बसतात. त्यात पावसावर आधारित कोरडवाहू क्षेत्रामध्ये तर सिंचनाचाही अभाव किंवा अनियमितता असल्यामुळे उत्पादनही अनिश्चित राहते. सरासरी उत्पादन सध्या केवळ एकरी चार क्विंटल इतके आहे. कापसाची ही उत्पादकता वाढविण्यासाठी केंद्र सरकार गांभीर्याने प्रयत्न करत आहे.

काय आहे अतिसघन कापूस लागवड तंत्र?

पारंपरिक पद्धतीत कपाशीमध्ये साडेतीन फूट (१०६.६८ सेमी) बाय एक फूट (३०.४८ से.मी.) लागवड अंतर राहते. त्यानुसार एकरी १० हजार झाडे बसतात. मर व अन्य कारणांमुळे कमी झाल्यानं झाडांची संख्या सरासरी आठ हजार झाडे राहते. अतिसघन लागवड पद्धतीत एकरी झाडांची संख्या २९ हजार ठेवली जाणार आहे. त्यासाठी दोन ओळींत ८० ते ९० सेंटिमीटर आणि दोन झाडांत १५ ते २० सेंटिमीटर अंतराची शिफारस केली आहे. काही कारणामुळे या २९ हजारपैकी चार हजार झाडे मेली, तरी २५ हजार झाडे उत्पादनक्षम राहणार आहेत. त्यात एका झाडावर सरासरी दहा बोंड, प्रति बोंड चार ग्रॅम कापूस असा हिशेब धरला तरी एका झाडापासून ४० ग्रॅम कापसाचे उत्पादन होईल. ही उत्पादकता एकरी सरासरी दहा क्विंटल पोहोचू शकते. सध्याच्या एकरी चार क्विंटल उत्पादनाच्या तुलनेत ती अडीचपट उत्पादन मिळू शकते.

तेलंगण सरकारच्या सहकार्याने केव्हीके, आदिलाबादच्या तांत्रिक मार्गदर्शनात अतिसघन कापूस लागवड प्रकल्प राबविण्यात येत आहे.

तेलंगण राज्यात अतिसघन पद्धतीने लागवड केलेल्या कापसाची झालेली उगवण.

तेलंगणाची आघाडी

राज्यनिहाय कापूस उत्पादनात महाराष्ट्र (४० लाख हेक्टर), तेलंगण (२४ लाख १३ हजार हेक्टर) आणि मध्य प्रदेश (६ लाख हेक्टर) या राज्यांमध्ये कोरडवाहू कापसाचे सर्वाधिक उत्पादन होते. याच राज्यांमध्ये अतिसघन कापूस लागवडीला प्रोत्साहन देण्यासाठी केंद्र सरकारचे प्रयत्न सुरू आहेत. त्यात तेलंगण सरकारने पुढाकार घेत यंदा ५०० हेक्टरवर अतिसघन कापूस लागवडीला प्रोत्साहन दिले आहे. त्यासाठी कमी कालावधीच्या आणि शाखीय (कॅनॉपी) वाढ कमी होणाऱ्या वाणाचा उपयोग केला जाणार आहे. राज्य शासनाने दोन खासगी कंपन्यांशी बियाणे करार केला. उपलब्ध उत्तम बियाणे व अन्य निविष्ठांचा वापर करून अतिसघन पद्धतीने शेतकऱ्यांनी कपाशी लागवड करावी. कृषी विभागाचे अधिकाऱ्यांनी त्याची पडताळणी केल्यानंतर शेतकऱ्यांच्या खात्यात एकरी चार हजार रुपये जमा केले जाणार आहे.

> अतिसघन लागवडसाठी सुरुवातीला नॉन बीटी किंवा सरळ वाण प्रसारित करण्यात आले होते. त्यात एनएच-६१०५, अंजली, सुरज व अन्य काही वाणांचा समावेश आहे. हे वाणही वापरता येतील. आता नव्याने बीटी श्रेणीतील १४० दिवसात परिपक्व होणारे चार नवे वाण विकसित केले आहेत. 'बिजी-१' जनुकाचा समावेश असलेले हे वाण कॉम्पॅक्ट असून अतिसघन लागवड पद्धतीसाठी पोषक आहेत. यातील जनूक गुलाबी बोंडअळीला फारसा प्रतिकार करू शकत नसले तरी हिरव्या बोंड अळीला ते प्रतिकारक आहेत. हे वाण नोटिफाय झाले असून, बियाणांच्या उपलब्धतेसाठी बीजोत्पादन कार्यक्रम राबविला जात आहे. उत्पादकता वाढ मिळवण्यासाठी कोरडवाहू भागात अतिसघन लागवड तंत्रज्ञान नक्कीच फायदेशीर ठरेल, असा विश्वास वाटतो.
>
> - डॉ. वाय.जी.प्रसाद (संचालक, केंद्रीय कापूस संशोधन संस्था, नागपूर)

प्रमुख देशातील कापूस लागवडीखालील क्षेत्र (हेक्टर)

भारत (१२९.५७ लाख), अमेरिका (३५ लाख २१ हजार), चीन (३१ लाख ७ हजार), पाकिस्तान (२१ लाख ८९ हजार), ब्राझील (१४ लाख ४७ हजार) उझबेकिस्तान (१० लाख ३२ हजार), बेनिन (६ लाख १४ हजार), बुर्कीना (५ लाख ५६ हजार)

Sakad Agroone, 3 August, 2022

గులాబి పురుగు నివారణకు చర్యలు

బిజినేపల్లి, న్యూస్‌టుడే : పత్తిలో గులాబి పురుగుపై అప్రమత్తంగా ఉండాలని భారత పత్తి పరిశోధన సంస్థ, నాగ్‌పూర్ డైరెక్టర్ వై.జి ప్రసాద్ అన్నారు. శుక్రవారం బిజినేపల్లి మండలం ఖానాపూర్ గ్రామంలో కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, భారత పత్తి పరిశోధన సంస్థ ఆధ్వర్యంలో గులాబి పురుగు నివారణ, యాజమాన్యంపై రైతులకు ఒక్క రోజు శిక్షణ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వై.జి ప్రసాద్ మాట్లాడారు. పత్తిలో గులాబి పురుగు ఆశించడం వలన దిగుబడిని 60-70 శాతం ప్రభావితం అవుతుందన్నారు. దీనిని తొలిదశలో గుర్తించి నివారణ చర్యలు తీసుకోకపోతే పూత, పిందె రాలి దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గుతుందన్నారు. ఏడీఆర్ డా.గోవర్ధన్ మాట్లాడుతూ.. ఉమ్మడి మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని ఎర్ర నేలల్లో పత్తి సాగు అధికంగా చేపడుతున్నారని, పత్తి దిగుబడిని ప్రభావితం చేసే గులాబీ పురుగు నివారణకు లింగాకర్షక బుట్టలు, జిగురు అట్టల వాడకంపై అవగాహన కల్పించారు. అనంతరం రైతులకు లింగాకర్షక బుట్టలు పంపిణీ చేశారు. కార్యక్రమంలో కేవీకే సమన్వయకర్త డా. ప్రభాకర్‌రెడ్డి, పత్తి పరిశోధన సంస్థ శాస్త్రవేత్తలు డా. చిన్నబాబు న్యాయక్, డా. వి. సుధారాణి, డీఏవో వేంకటేశ్వర్లు, ఏడీఏ రమేశ్‌బాబు, రైతులు పాల్గొన్నారు.

గులాబి పురుగు యాజమాన్యంపై అవగాహన కల్పిస్తున్న శాస్త్రవేత్తలు

शुक्रवार, १२ ऑगस्ट २०२२ | कीड-रोग आणि तणनियंत्रण विशेषांक | सकाळ अॅग्रोवन | २

डॉ. बाबासाहेब फंड | डॉ. शिवाजी तुबे | डॉ. विश्लेष नगराळे

कपाशी पिकात पेरणीनंतर ४५ ते ६० व पुढे ६० ते ९० दिवस रसशोषक किडी व गुलाबी बोंड अळी आदी किडींच्या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वाचे असतात. या काळात सातत्याने निरीक्षण ठेवून, प्रतिबंधक व एकात्मिक पद्धतीचे उपाय करून कपाशीचे प्रभावी पीक संरक्षण करणे गरजेचे आहे.

कपाशीच्या सुरुवातीच्या अवस्थेतील एकात्मिक कीड व्यवस्थापन

कपाशीवरील फुलकिडे

या वर्षी जूनमधे मॉन्सूनच्या लांबलेल्या आगमनामुळे महाराष्ट्रातील बहुतांश भागात उशिरा पेरण्या झाल्या. त्यानंतर जुलैच्या पहिल्या आठवड्यापासून विदर्भ, मराठवाडा आणि उत्तर महाराष्ट्रातील कापूस उत्पादक पट्ट्यात अतिवृष्टी झाली. उभ्या पिकात दीर्घकाळ पाणी साचून राहिले. सतत १५-२० दिवस दमट वातावरण राहिले. असे वातावरण कपाशीच्या सुरुवातीच्या वाढीच्या अवस्थेत रसशोषक किडींच्या प्रादुर्भावास अनुकूल असते. पीक ४५ दिवसांचे झाल्यापासून गुलाबी बोंड अळीच्या प्रादुर्भावाच्या अनुषंगाने उपाययोजना करणे आवश्यक असते.

कपाशीच्या सुरुवातीच्या अवस्थेतील (पेरणीपासून ९० दिवस) कीड नियंत्रणाच्या टिप्स

- संकरित बीटी कपाशीच्या बियाण्याला निओनिकोटिनॉइड गटातील कीटकनाशकांची बीजप्रक्रिया केलेली असते. त्यामुळे पहिल्या ४० दिवसांपर्यंत रसशोषक किडींपासून पिकास संरक्षण मिळते.
- लागवडीनंतर ६० दिवसांपर्यंत रासायनिक कीटकनाशकांची फवारणी टाळावी. त्यामुळे सुरुवातीच्या काळात मित्रकीटकांची वाढ होण्यास मदत होते. रासायनिक कीटकनाशकांचा सुरुवातीलाच केलेल्या अतिरेकी वापरामुळे मित्रकीटकांना हानी पोहोचून रसशोषक किडींचा उद्रेक होण्यास मदत होते.
- रसशोषक किडींचा जास्त प्रादुर्भाव होऊ नये यासाठी अतिरिक्त नत्राचा वापर कटाक्षाने टाळावा.
- पाऊस उघडल्यानंतर पिकाची वाढ पूर्ववत होऊन पात्या लागणे होण्यासाठी पीक ४० ते ४५ दिवसांचे झाल्यावर नत्राचा पहिला हप्ता द्यावा. त्यासाठी नीम कोटेड युरियाची प्रति हेक्टरी एक गोणी वापरावी.
- प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून ४५ दिवसांच्या दरम्यान निंबोळी अर्क अथवा नीम तेलाची फवारणी करावी. त्यामुळे रसशोषक किडींचा प्रादुर्भाव व गुलाबी बोंड अळीच्या पतंगांना अंडी घालण्यापासून रोखण्यास मदत होते.
- पीक ४५ दिवसांचे झाल्यावर गुलाबी बोंड अळीच्या पतंगांच्या हालचालीवर लक्ष ठेवावे. त्यासाठी व प्रादुर्भाव पातळी जाणून घेण्यासाठी एकरी दोन याप्रमाणे पेक्टिनोल्युर अथवा गॉसिप्ल्युर हे सक्रिय घटक असणारे कामगंध सापळे लावावेत. त्यात अडकलेल्या पतंगांची नियमित निरीक्षणे नोंदवावीत.
- रसशोषक किडींच्या प्रादुर्भावाची पातळी जाणून घेण्यासाठी एकरी आठ याप्रमाणे पिवळे चिकट सापळे लावावेत.
- ट्रायकोग्रामा बॅक्ट्री या अंड्यांवर उपजीविका करणाऱ्या परोपजीवी मित्रकीटकांचे ६० हजार प्रति एकर याप्रमाणे प्रसारण करावे. पात्या-फुले लागण्याच्या अवस्थेपासून (पेरणीनंतर ४५ दिवस) १५ दिवसांच्या अंतराने प्रसारण तीनदा केल्यास अळीचे चांगले नियंत्रण मिळते. प्रसारण करण्यापूर्वी आणि नंतर किमान एक आठवडा रासायनिक कीटकनाशकांची फवारणी टाळावी.
- प्रादुर्भावग्रस्त फुले (डोमकळ्या) वेचून त्वरित नष्ट करावीत. जेणेकरून पुढील प्रादुर्भाव रोखता येईल.

कपाशीवरील मावा.

पांढऱ्या माशीचा प्रादुर्भाव.

तुडतुड्यामुळे प्रादुर्भावग्रस्त झालेले कापूस पीक.

कीटकनाशकांचा वापर
मात्रा प्रति १० लिटर पाणी.
(प्रमाण हाय व्हॉल्यूम पंपासाठी गृहीत धरून)

- पेरणीनंतर ४५ ते ६० दिवस- पात्या लागण्याची अवस्था

सर्व रसशोषक किडी व गुलाबी बोंड अळीसाठी- ५ टक्के निंबोळी अर्क (५०० मिलि) अधिक नीम तेल (५० मिलि) अधिक सरफॅक्टंट १० ग्रॅम

- **पेरणीनंतर ६०-९० दिवस.**

फुलोरा ते बोंडे लागण्याची अवस्था
सर्व रसशोषक किडी (रसायनांचे पर्याय)

- फ्लोनिकामिड ५० टक्के (डब्ल्यूजी)- ४ ग्रॅम
- डिनोटेफ्युरान (२० एसजी)- ३ ग्रॅम
- थायामेथोक्झाम (२५ टक्के डब्ल्यूजी) - २.५ ग्रॅम
- इमिडाक्लोप्रिड (१७.८ एसएल)- ३ मिलि

पांढरी माशी

- स्पायरोमेसिफेन- (२२.९ टक्के ईसी) किंवा पायरीप्रॉक्सिफेन (१० टक्के ईसी) प्रमाण- २० मिलि

थ्रीप्स – फुलकिडे-

- स्पिनेटोरम (११.७ एससी)- ८ मिलि

गुलाबी बोंड अळी

- क्विनॉलफॉस (२५ टक्के एएफ)- २० मिलि
- क्लोरपायरिफॉस (२० ईसी) - २० मिलि
- प्रोफेनोफॉस (५० ईसी)- २० मिलि
- इमामेक्टीन बेन्झोएट (५ एसजी)- ५ ग्रॅम.

- किडींनी आर्थिक नुकसान पातळी ओलांडल्यासच रासायनिक कीटकनाशकांची फवारणी करावी.
- पायरेथ्रॉइड वर्गातील कीटकनाशकांचा (उदा. सायपरमेथ्रीन, लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन, फेनवलरेट) कापूस हंगामाच्या सुरुवातीच्या १०० ते १२० दिवसांपर्यंत वापर नये. अन्यथा रस शोषक किडींचा प्रादुर्भाव वाढीस लागून पिकाचे नुकसान होते.
- एकापेक्षा अधिक कीटकनाशकांचे मिश्रण करू नये. फवारणी करतेवेळी हातमोजे, चष्मा, संरक्षक कपडे वापरावेत.

(लेखक केंद्रीय कापूस संशोधन संस्था, नागपूर येथे शास्त्रज्ञ आहेत.)
डॉ. बाबासाहेब फंड, ७५८८७५६८९५

- कीडनाशकांच्या शिफारशी लेबल क्लेम किंवा जॉइंट ॲग्रेस्को आहेत. • फवारणीचे प्रमाण हाय व्हॉल्यूम फवारणी पंपासाठीचे आहे. • खरेदीवेळी पक्के बिल घ्यावे. • लेबल क्लेम वाचावेत. • पुरेशा ज्ञानाशिवाय रसायने एकमेकांत मिसळू नयेत. • रसायनांचा गट तपासावा. • पीएचआय, पूर्वी संबंधित बियाण्यांवर कोणती बीजप्रक्रिया केलेली आहे, हे तपासूनच पुढील बीजप्रक्रिया करावी.
- • मधमाशी, मित्रकीटकांना हानिकारक कीडनाशकांचा वापर टाळावा. • पीक फुलोरा अवस्था लक्षात घेऊन कीडनाशकांचा समंजस वापर करावा.

टीप : • स्ट्रेप्टोमायसिन हे संक्षिप्त नाव विशेषांकात घेतले असले तरी या प्रतिजैविकातील सक्रिय घटक पुढीलप्रमाणे आहेत. स्ट्रेप्टोमायसिन सल्फेट ९० टक्के अधिक टेट्रासायक्लीन हायड्रोक्लोराइड १० टक्के.

పత్తి పంటపై రైతులకు అవగాహన సదస్సు

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న డాక్టర్ ప్రసాద్

బిజినేపల్లి, ఆగస్టు 19: పత్తిపంటలో గులాబీరంగు పురుగు నివారణ కోసం నాగాపూర్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ ప్రసాద్ రైతులకు అవగాహన కల్పించారు. శుక్రవారం మండలంలోని ఖానాపూర్ గ్రామంలో భారతీయ పత్తి పరిశోధనా సంస్థ నాగాపూర్ శాస్త్రవేత్తలు సంయుక్తంగా పత్తి పంటలో గులాబీ రంగు పురుగు నివారణ యాజమాన్య పద్ధతులపై అవగాహన సదస్సు నిర్వహించారు. ఈసందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ పత్తి పంటలో గులాబీ రంగు పురుగు ప్రధాన సమస్య అని, ఈపురుగు ఆశిస్తే 60 నుంచి 75 శాతం దిగుబడి తగ్గుతుందన్నారు. అందుకు గాను పత్తిలో గులాబీరంగు పురుగు యాజమాన్యంపై కేవీకే ఆధ్వర్యంలో లింగాకర్షణ బుట్టలు, సీబీడబ్ల్యూజేఎల్‌తో యాజమాన్యంపై రైతులకు అవగాహన కల్పిస్తారన్నారు. కార్యక్రమంలో ఏడీఆర్ గోవర్ధన్, కేవీకే కోఆర్డినేటర్ ప్రభాకర్‌రెడ్డి, సుధారాణి, చిన్నబాబు, డీఏవో వెంకటేశ్వర్లు, ఏడీఏ రమేశ్‌బాబు, శాస్త్రవేత్తలు, రైతులు ఉన్నారు.

సూర్య

పత్తి పంటలో గులాబి రంగు పురుగు - యాజమాన్యంపై శిక్షణ

బిజినపల్లి, మేజర్ న్యూస్: పత్తి పంటలో గులాబీ పురుగు యాజమాన్య పద్ధతులపై అవగాహన శిక్షణ కార్యక్రమం నిర్వహించడం జరిగిందని పాలెం కేవీకే కో ఆర్డినేటర్ ప్రభాకర్‌రెడ్డి అన్నారు. శుక్రవారం ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ భారతీయ పత్తి పరిశోధన సంస్థ, నాగార్ రావత్తు సంయుక్తంగా పత్తి పంటలో గులాబీ రంగు పురుగు యాజమాన్యంపై ఖానాపూర్ గ్రామంలో ఒక్క రోజు శిక్షణ అవగాహన కార్యక్రమంను నిర్వహించామన్నారు. ఎంజి ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ పత్తి పంటలో గులాబీ రంగు పురుగు ప్రధాన సమస్య దాదాపుగా 75 శాతం పత్తి దిగుబడి తగ్గిపోతుందని, అందుకు గాను పత్తిలో గులాబి రంగు పురుగు యాజమాన్యంపై కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం పాలెం ఆధ్వర్యంలో యాజమాన్యంపై రైతులకు అవగాహన కల్పించాలని అన్నారు. అనంతరం డా.వి. సుధారాణి మాట్లాడుతూ నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లాలోని ఎరిచెల్కా నేలలో పత్తి పంటను సాగు చేస్తారన్నారు. సమగ్ర సస్య రక్షణపై అవగాహన కలిగి ఉండాలని అన్నారు. డా. ఎంఎం. గోవర్ధన్, పత్తిలో గులాబీ రంగు పురుగులు పంటెంట్ కూడా పరిశోధనలు చేసి రైతులకు తోడ్పాడు అందిస్తామని తెలిపారు. డా.సి. ప్రభాకర్‌రెడ్డి పత్తి సాగులో ఎరువులు, పురుగుల యాజమాన్యం గురించి సవివర్ణంగా వివరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో చిన్నబాబు, సీనియర్ శాస్త్రవేత్తలు వెంకటేశ్వర్లు, రమేష్ బాబు, వాసు, రైతులు పాల్గొన్నారు.

పత్తిలో గులాబీ పురుగు నివారణపై అవగాహన

బిజినేపల్లి, ఆగస్టు 19: మండలంలోని ఖానాపూర్‌లో శుక్రవారం పత్తి పంటను తీవ్రంగా నష్టపర్చే గులాబీ రంగు పురుగు నివారణ యాజమాన్యంపై రైతులకు కేవీకే, భారతీయ పత్తి పరిశోధన సంస్థ, నాగపూర్ శాస్త్రవేత్తలు అవగాహన కల్పించారు. ఈ సందర్భంగా భారతీయ పత్తి పరిశోధన సంస్థ డైరెక్టర్ డాక్టర్ వై.జీ.ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ గులాబీ రంగు పురుగు ఆశిస్తే దాదాపు 60 నుంచి 75 శాతం పంట దిగుబడి తగ్గుతుందన్నారు. దీని నివారణకు లింగార్షక బుట్టలు, పీబీడబ్ల్యూ జెల్ వినియోగించి తగ్గించుకోవచ్చన్నారు. అలాగే పత్తిలో అధిక దిగుబడికి సమగ్ర సస్యరక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని అవగాహన కల్పించారు. కేవీకే కోఆర్డినేటర్ డాక్టర్ ప్రభాకర్‌రెడ్డి, డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎక్స్‌టెన్షన్ డాక్టర్ వి.సుధారాణి, డాక్టర్ చిన్నబాబు, జిల్లా వ్యవసాయ శాఖ అధికారి డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు, ఏడీఏ రమేష్‌బాబు తదితరులు ఉన్నారు.

గులాబి పురుగు నివారణకు చర్యలు

గులాబి పురుగు యాజమాన్యంపై అవగాహన కల్పిస్తున్న శాస్త్రవేత్తలు

బిజినేపల్లి, న్యూస్‌టుడే : పత్తిలో గులాబి పురుగుపై అప్రమత్తంగా ఉండాలని భారత పత్తి పరిశోధన సంస్థ, నాగ్‌పూర్ డైరెక్టర్ వై.జి ప్రసాద్ అన్నారు. శుక్రవారం బిజినేపల్లి మండలం ఖానాపూర్ గ్రామంలో కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, భారత పత్తి పరిశోధన సంస్థ ఆధ్వర్యంలో గులాబి పురుగు నివారణ, యాజమాన్యంపై రైతులకు ఒక్క రోజు శిక్షణ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వై.జి ప్రసాద్ మాట్లాడారు. పత్తిలో గులాబి పురుగు ఆశించడం వలన దిగుబడిని 60-70 శాతం ప్రభావితం అవుతుందన్నారు. దీనిని తొలిదశలో గుర్తించి నివారణ చర్యలు తీసుకోకపోతే పూత, పిందె రాలి దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గుతుందన్నారు. ఏడీఆర్ డా.గోవర్ధన్ మాట్లాడుతూ.. ఉమ్మడి మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని ఎర్ర నేలల్లో పత్తి సాగు అధికంగా చేపడుతున్నారని, పత్తి దిగుబడిని ప్రభావితం చేసే గులాబీ పురుగు నివారణకు లింగాకర్షక బుట్టలు, జిగురు అట్టల వాడకంపై అవగాహన కల్పించారు. అనంతరం రైతులకు లింగాకర్షక బుట్టలు పంపిణీ చేశారు. కార్యక్రమంలో కేవీకే సమన్వయకర్త డా. ప్రభాకర్‌రెడ్డి, పత్తి పరిశోధన సంస్థ శాస్త్రవేత్తలు డా.చిన్నబాబు న్యాయక్, డా.వి. సుధారాణి, డీఏవో వేంకటేశ్వర్లు, ఏడీఏ రమేశ్‌బాబు, రైతులు పాల్గొన్నారు.

పత్తి పంట యాజమాన్యంపై అవగాహన

మన తెలంగాణ/ నాగర్‌కర్నూల్ వ్యవసాయం : బిజినపల్లి మండల పరిధిలోని ఖానాపూర్ గ్రామంలో శుక్రవారం పాలెం కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, భారతీయ పత్తి పరిశోధన సంస్థ శాస్త్రవేత్తల ఆధ్వర్యంలో పత్తి పంటలో ఆశించే గులాబి రంగు పురుగు యాజమాన్యంపై శిక్షణ, అవగాహన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా డాక్టర్ ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ పత్తి పంటలో గులాబి రంగు పురుగు ఆశిస్తే దాదాపు 60 నుంచి 75శాతం పత్తి దిగుబడి తగ్గిపోవడం జరుగుతుందని అన్నారు. వీటి నివారణకై లింగార్థక బుట్టలు, పిబిడబ్ల్యూ జెల్‌తో యాజమాన్యం పై రైతులకు అవగాహన కల్పించారు. అనంతరం డాక్టర్ టి. ప్రభాకర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ పత్తి సాగులో వాడే ఎరువులు, పురుగల యాజమాన్యం గురించి రైతులకు వివరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో డాక్టర్ చిన్న బాబు నాయక్, డిఏఓ వెంకటేశ్వర్లు, ఏడిఏ రమేష్, బాబు, ఏఈఓ హేమ, పాలెం శాస్త్రవేత్తలు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రైతులకు అవగాహన

బిజినేపల్లి,ఆగస్టు19 ప్రభాతవార్త: మండల పరిదిలోని ఖానాపూర్ గ్రామంలో శుక్రవారం ప్రత్తి పంటలో గులాబి రంగు పురుగు యాజమాన్యంపై కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం పాలెం శాస్రవేత్తలు రైతులకు ఒక్క రోజు శిక్షణ,ఆవగాహణ కార్యక్రమం నిర్వహించారు,ఈ సంధర్బంగా డా,వైజి ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ ప్రత్తి పంటలో గులాబి రంగు పురుగు ప్రదాన సమస్య ఆని ఈ పరుగు ఆసిస్తే దాదావు 75శాతం ప్రత్తి దిగుబడి తగ్గి పోతుందని తెలిపారు వాటి నివారణకు లింగాకర్షక బుట్టలను ఆమర్చు కోవాలని తెలిపారు,నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లాలో ఆదికంగా ఎర్ర నేలలో ప్రత్తి పంటను సాగు చేస్తున్నారని కావున సమగ్ర సస్యరక్షణపైన రైతుల ఆవగాహణ కల్గి వుండాలని తెలిపారు,గులాబి రంగు పురుగు నివారణకు పరిశోదనలు చేసి రైతులకు సూచనలు ఆందిస్తామని తెలిపారు,ఈ కార్యక్రమంలో శాస్రవేత్తలుడా,సుధారాణి,డా,గోవర్ధన్,డా,ప్రభాకర్‌రెడ్డి, డా,చిన్న బాబు,డిఏఓవేంకటేశ్వర్లు,ఏడిఏ రమేష్‌బాబు,హిమ,తదితరులు ఉన్నారు,

పత్తిలో సస్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి

- కేంద్రీయ పత్తి పరిశోధనా సంస్థ శాస్త్రవేత్త చిన్నూ నాయక్

బుర్కపల్లిలో రైతులకు టార్పాలిన్లు పంపిణీ చేసిన వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు

తాంసి, ఆగస్టు 4 : పత్తి పంటలో గులాబీ రంగు పురుగు ఆశించే ప్రమాదం ఉన్నందున రైతులు సస్యరక్ష చర్యలు చేపట్టాలని కేంద్రీయ పత్తి పరిశోధనా సంస్థ నాగ్‌పూర్ శాస్త్రవేత్త డా.చిన్నూనాయక్ అన్నారు. గురువారం భీంపూర్ మండలం బుర్కపల్లిలో కేంద్రీయ పత్తి పరిశోధనా సంస్థ (నాగ్‌పూర్), వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థ ఆదిలాబాద్ ఆధ్వర్యంలో రైతులకు అవగాహన శిబిరం ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ గులాబీ రంగు పురుగు నివారణకు సామూహికంగా లింగాకర్షక బుట్టలు అమర్చుకోవాలని, అవసరమైన మందులు పిచికారీ చేయాలని సూచించారు. ఏఆర్ఎస్ ప్రధాన శాస్త్రవేత్త డా.శ్రీధర్ చౌహాన్ కలుపు నివారణలో యాజమాన్య పద్ధతులను వివరించారు. అంతకు ముందు రైతులకు అవసరమైన టార్పాలిన్లను పంపిణీ చేశారు. కార్యక్రమంలో ఏఆర్ఎస్ సీనియర్ శాస్త్రవేత్త డా.తిరుమల్‌రావు, డా.కే.రాజశేఖర్, డా.దీపక్ నగావారే, ఏఈఓ శంకర్, డా.వై.జీ. ప్రసాద్ పాల్గొన్నారు.

వ్యవసాయ శాఖ అధికారుల సూచనలు పాటించాలి

నవతెలంగాణ-తాంసి

వ్యవసాయ శాఖ అధికారుల సలహాలు, సూచనలు పాటించి అధిక దిగుబడులు సాధించాలని సేంద్రియ పత్తి పరిశోధన సంస్థ నాగ్‌పూర్ పరిశోధన సీనియర్ శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ చిన్నబాబు నాయక్ రైతులకు సూచించారు. గురువారం భీంపూర్ మండలం బుర్కపల్లి గ్రామంలో రైతు శిక్షణ కార్యక్రమం నిర్వహించి ఉచితంగా టార్పాలిన్లు అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా శాస్త్రవేత్తలు పత్తి పంటలపై ఆశించే క్రిమి కీటకాలు, గులాబీ పురుగు నివారణకు పలు సూచనలు చేశారు. అధిక వర్షాలు కురియడంతో పత్తి పంట ఎదుగుదల లేదన్నారు. కలుపు మొక్కల నివారణా పద్ధతులు వివరించారు. పత్తిలో గులాబీ పురుగు ఉధృతి నివారణకు రైతులందరూ పంటపొలాల్లో లింగాకర్షక బుట్టలు పెట్టుకోవాలన్నారు. మొక్కల ఎదుగుదలకు పోషక ఎరువులు వాడాలని, వ్యవసాయ శాఖ అధికారుల సలహాలు సూచనలు పాటించి ఖర్చు తగ్గించుకొని అధిక దిగుబడులు పొందాలని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో శాస్త్రవేత్తలు శ్రీధర్ చౌహాన్, తిరుపతిరావ్, రాజశేఖర్, దీపక్ నాగ్వడే, ఏఈఓ శంకర్, సర్పంచ్, ఉపసర్పంచ్, రైతులు పాల్గొన్నారు.

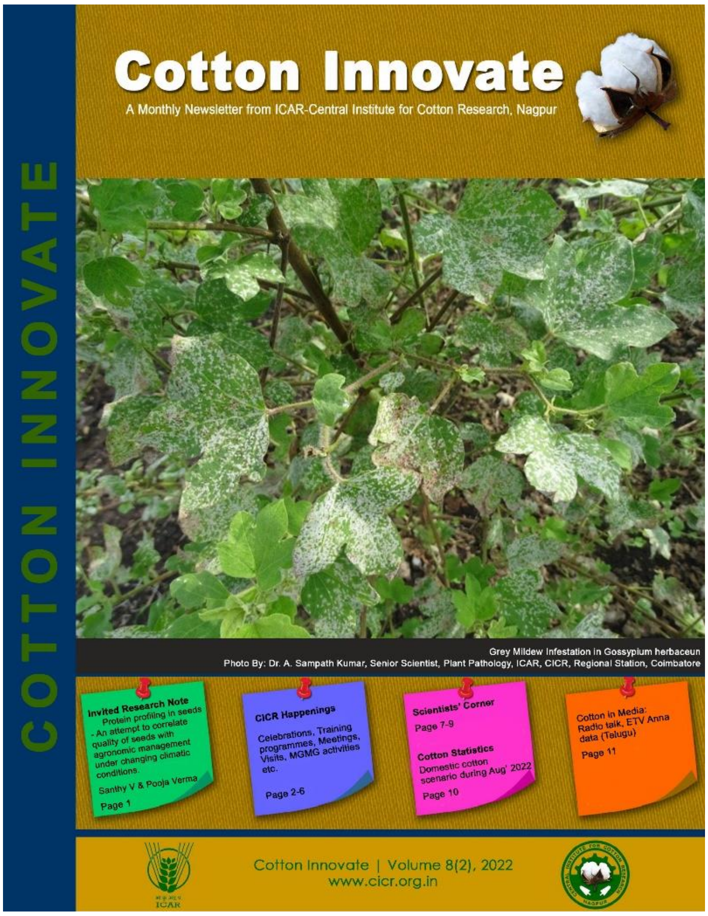

Produced and published by
Dr. Y. G. Prasad, Director, ICAR-CICR, Nagpur

Chief Editor:
Dr. Y. G. Prasad

Senior Editor:
Dr. Annie Sheeba

Associate Editor, Cover page & Layout Design:
Dr. M. Sabesh

Editors: Dr. V. Chinna Babu Naik, Dr. Pooja Verma,
Dr. K. Baghyalakshmi, Dr. Debashis Paul

Publication Note: Cotton Innovate is an Open Access monthly newsletter of ICAR-CICR, Nagpur available online at http://www.cicr.org.in/cotton_innovate.html

Published by

Director ICAR-Central Institute for Cotton Research Post Bag No. 2, Shankar Nagar PO, Nagpur 440010, India Phone: 07103-275536; Fax: 07103-275529 Email: cicrnagpur@gmail.com, director.cicr@icar.gov.in

Citation: Cotton Innovate 2022, ICAR-Central Institute for Cotton Research, Nagpur, India, Volume: 08 (02), pp-15, available at https://cicr.org.in/cicr-cotton-innovate/

To subscribe for receiving an electronic copy of this newsletter,
please write a request mail to cicrinnovate@gmail.com